

**ПУТІВНИК ПО ЗАКОНОДАВСТВУ
щодо стадій проходження законопроекту
у Верховній Раді України***

Анотація. У путівнику по законодавству надано детальний огляд стадій проходження законопроекту у Верховній Раді України. Визначено суб'єктів здійснення відповідних дій у межах визначених етапів законодавчої процедури, строки (як загальні, так і *ad hoc*) здійснення таких дій. Інформаційно-довідковий продукт подано у формі інтерактивної схеми, що дозволяє оперативно знайти потрібну інформацію у сформованих таблицях.

Ключові слова: Верховна Рада України, Регламент Верховної Ради України, законодавчий процес, законодавча процедура, законопроект.

ЗМІСТ

I. Вступ.....	4
II. Основна частина.....	4
Цикл проходження законопроекту у Верховній Раді України	5
Дії / рішення суб'єктів законодавчої процедури	6
Строки законодавчої процедури	31

I. Вступ

Однією з ключових функцій Верховної Ради України є законодавча, яка згідно з приписами частини першої статті 85 Конституції України полягає у прийнятті законів. Важливим у контексті реалізації цієї парламентської функції є питання законодавчого процесу. Законодавчий процес характеризується, насамперед, логічно-послідовною стадійністю, а саме: законодавча ініціатива; попередній розгляд законопроекту головним комітетом; читання законопроекту; промульгація. Безумовно, кожна з цих стадій складається з чітко визначених положеннями Регламенту Верховної Ради України (далі – Регламент) відповідних процедур. Виключення однієї або кількох з цих процедур, що може відбуватися за об'єктивних умов або у конкретних випадках (зокрема, шляхом прийняття парламентом рішення про одноразове відхилення (*ad hoc*) від процедур, передбачених Регламентом), не позначається на досягненні цілей законодавчого процесу в цілому.

Вдаючись до питання співвідношення понять «законодавчий процес» та «законодавча процедура», що має важливе значення для цілей цього дослідження, відзначимо те, що, зважаючи на усталену думку вчених, сутнісна відмінність між ними, з точки зору системного розуміння, є очевидною як співвідношення цілого до його складової частини.

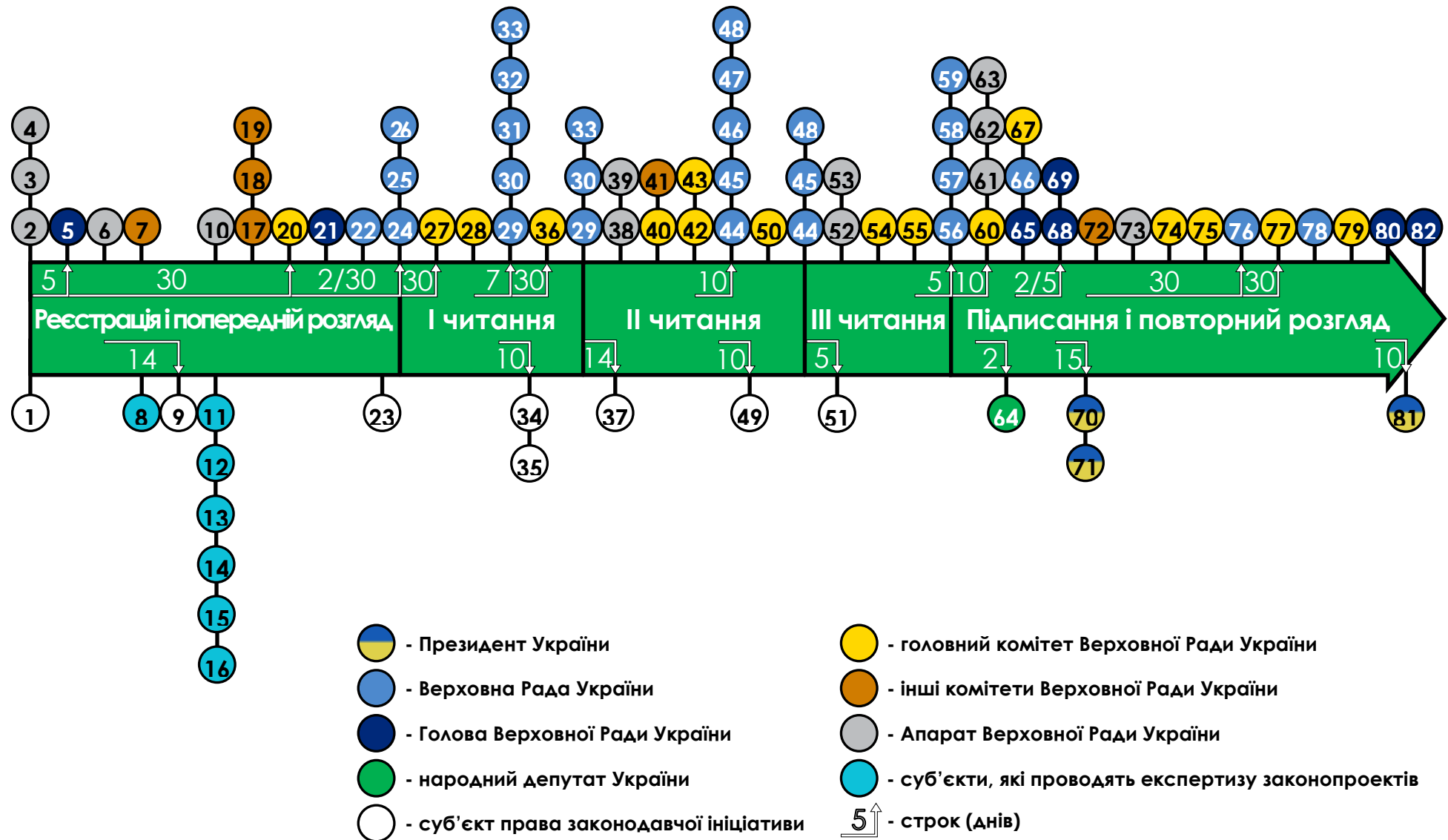
Регламент чітко визначає суб'єктів здійснення відповідних дій у межах визначених етапів законодавчої процедури, строки (як загальні, так і *ad hoc*) здійснення таких дій. Проте Регламентом не у всіх випадках визначено строки здійснення суб'єктами окремих дій.

Путівник розрахований на народних депутатів України, працівників Апарату Верховної Ради України, помічників-консультантів народних депутатів України, а також усіх, хто цікавиться сучасним законодавчим процесом.

II. Основна частина

Путівник підготовлений у формі інтерактивної схеми «Цикл проходження законопроекту у Верховній Раді України», яка містить: перелік суб'єктів законодавчої процедури (Президент України, Верховна Рада України (далі – Верховна Рада), Голова Верховної Ради України, народний депутат України, суб'єкт права законодавчої ініціативи, головний комітет Верховної Ради України (далі – головний комітет), інші комітети Верховної Ради України (далі – інші комітети), Апарат Верховної Ради України, суб'єкти, які проводять експертизу законопроектів), що відображені колами різного забарвлення; дії або рішення суб'єктів законодавчої процедури, які для зручності розподілені по стадіях (реєстрація і попередній розгляд, перше читання, друге читання, третє читання, підписання та повторний розгляд), порядковий номер яких містить перехресні посилання на таблицю 1 «Дії / рішення суб'єктів законодавчої процедури»; встановлені Регламентом строки вчинення відповідних дій із перехресними посиланнями на таблицю 2 «Строки законодавчої процедури».

ЦИКЛ ПРОХОДЖЕННЯ ЗАКОНОПРОЕКТУ У ВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ

Таблиця 1

ДІЇ / РІШЕННЯ СУБ'ЄКТІВ ЗАКОНОДАВЧОЇ ПРОЦЕДУРИ

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
Реєстрація і попередній розгляд					
1.	Внесення законопроекту, проекту іншого акта до Верховної Ради цикл	суб'єкт права законодавчої ініціативи (Президент України, народні депутати України, Кабінет Міністрів України)			частина перша статті 93 Конституції України, стаття 89 Регламенту
2.	Реєстрація законопроекту, проекту іншого акта, внесеного до Верховної Ради, з дотриманням вимог статей 90, 91 Регламенту, в Апараті Верховної Ради цикл	Апарат Верховної Ради	у день внесення (у разі внесення у неробочий час – наступного робочого дня)		статті 90, 91, частина перша статті 92 Регламенту
3.	Відмова у прийнятті на реєстрацію законопроекту, проекту іншого акта, у разі, якщо він поданий з порушенням вимог статей 90, 91 Регламенту, а також якщо законопроект є альтернативним і вноситься з порушенням строків, визначених Регламентом цикл	Апарат Верховної Ради			статті 90, 91, частина друга статті 92 Регламенту

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
4.	Внесення зареєстрованого законопроекту, проекту іншого акта та супровідних документів до єдиної автоматизованої системи та розміщення на вебсайті Верховної Ради 	Апарат Верховної Ради			частина четверта статті 92 Регламенту
5.	Направлення законопроекту, проекту іншого акта після його реєстрації в комітет, який відповідно до предметів відання комітетів визначається головним з підготовки і попереднього розгляду законопроекту, проекту іншого акта, а також у комітет, до предмета відання якого належать питання бюджету, для проведення експертизи щодо його впливу на показники бюджету та відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини, комітет, до предмета відання якого належать питання боротьби з корупцією, для підготовки експертного висновку щодо його відповідності вимогам антикорупційного законодавства та в комітет, до предмета відання якого належить оцінка відповідності	Голова Верховної Ради України або відповідно до розподілу обов'язків Перший заступник Голови Верховної Ради України, заступник Голови Верховної Ради України	не пізніш як у п'ятиденний строк після реєстрації		частина перша статті 93 Регламенту

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
	законопроектів міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, для підготовки експертного висновку 				
6.	Надсилання інформаційного листа про реєстрацію законопроектів народному депутату України. Інформаційний лист про законопроекти, підготовлені до другого та наступних читань, висновки щодо законопроектів, підготовлені головним комітетом до першого, повторного першого, другого, повторного другого, третього читання, висновки інших комітетів, висновки експертиз, пропозиції Президента України разом з висновком головного комітету, порівняльною таблицею та іншими супровідними документами відповідно до статті 133 Регламенту, пропозиції щодо усунення неузгодженостей чи редакційних неточностей у прийнятому законі надається народному депутату України засобами єдиної автоматизованої системи 	Апарат Верховної Ради	на початку робочого дня, наступного за днем направлення відповідного законопроекту до головного комітету (або тимчасової спеціальної комісії у разі її створення), але не раніше дня його розміщення в єдиній автоматизованій системі		частина друга статті 98 Регламенту

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
7.	Направлення законопроекту до Кабінету Міністрів України для здійснення експертизи щодо його впливу на показники бюджету та відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини 	комітет, до предмета відання якого належать питання бюджету	не пізніш як у триденний строк		частина перша статті 93 Регламенту
8.	До Комітету з питань бюджету подається експертний висновок до законопроекту щодо повноти та достовірності даних, викладених у фінансово-економічному обґрунтуванні, впливу законопроекту на показники бюджету, можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді, відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини 	Кабінет Міністрів України	двотижневий строк		частина друга статті 27 Бюджетного кодексу України
9.	Внесення альтернативного законопроекту 	суб'єкт права законодавчої ініціативи	у 14-денний строк після дня надання народним депутатам України першого законопроекту	ad hoc продовження чи скорочення строків внесення альтернативних законопроектів. Не допускається скорочення зазначених строків більш як наполовину (стаття 50, частина	частина друга статті 100 Регламенту

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
				третя статті 101 Регламенту)	
10.	Проведення наукової експертизи зареєстрованого та включеного до порядку денного сесії законопроекту при підготовці до першого читання 	структурний підрозділ Апарату Верховної Ради	не пізніше 14 днів з дня надходження звернення		частини друга та четверта статті 103 Регламенту
11.	Подання висновків наукової, юридичної чи іншої експертизи законопроектів, проведеного інформаційного чи наукового дослідження, підготовлених за дорученням Голови Верховної Ради України або відповідно до розподілу обов'язків – Першого заступника Голови Верховної Ради України, заступника Голови Верховної Ради України або за рішенням головного комітету 	експертні організації з числа наукових, освітніх, міжнародних та інших організацій відповідного профілю	не пізніше 14 днів з дня надходження звернення		частини перша та четверта статті 103 Регламенту
12.	Подання підготовлених Національною академією наук України експертних висновків щодо зареєстрованих законопроектів, які мають системний характер для окремих галузей законодавства і необхідність наукового опрацювання яких при підготовці до першого	Національна академія наук України	не пізніше 14 днів з дня надходження звернення		частини третя та четверта статті 103 Регламенту

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
	читання встановив профільний комітет 				
13.	Надання обов'язкових до розгляду висновків Рахункової палати щодо зареєстрованих законопроектів, що стосуються питань статусу, незалежності, організації, повноважень і порядку діяльності Рахункової палати та інших питань, пов'язаних з її функціонуванням 	Рахункова палата	не пізніше 14 днів з дня надходження звернення		частини третя та четверта статті 103 Регламенту, пункт 6-2 частини першої статті 7, пункт 10-1 частини другої статті 25 Закону України «Про Рахункову палату»
14.	Подання щодо окремих законопроектів експертних висновків Кабінету Міністрів України, відповідних міністерств, інших державних органів, установ і організацій або окремих фахівців 	Кабінет Міністрів України, відповідні міністерства, інші державні органи, установи і організації або окремі фахівці	не пізніше 14 днів з дня надходження звернення		частини третя та четверта статті 103 Регламенту
15.	Надання висновків щодо проектів законодавчих актів, які стосуються судоустрою, судочинства, статусу суддів, виконання судових рішень та інших питань, пов'язаних із	Пленум Верховного Суду			пункт 3 частини другої статті 36, пункт 4 частини другої статті 46 Закону України

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
	функціонуванням системи судоустрою 				«Про судоустрій і статус суддів»
16.	Надання обов'язкових до розгляду консультативних висновків щодо законопроектів з питань утворення, реорганізації чи ліквідації судів, судоустрою і статусу суддів, узагальнення пропозиції судів, органів та установ системи правосуддя стосовно законодавства щодо їх статусу та функціонування, судоустрою і статусу суддів 	Вища рада правосуддя			пункт 15 частини першої статті 3 Закону України «Про Вищу раду правосуддя»
17.	Подання до головного комітету висновків комітетів, до предметів відання яких належать питання відповідно бюджету, боротьби з корупцією та оцінки відповідності законопроектів міжнародно- правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, для їх додавання до висновку головного комітету 	комітети, до предметів відання яких належать питання відповідно бюджету, боротьби з корупцією та оцінки відповідності законопроектів міжнародно- правовим зобов'язанням	у 21-денний строк з дня отримання законопроекту, проекту іншого акта	ad hoc скорочення строків розгляду законопроектів у комітетах (частина третя статті 50 Регламенту)	частина третя статті 93 Регламенту

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
		України у сфері європейської інтеграції			
18.	Подання до головного комітету експертного висновку щодо законопроекту, проекту іншого акта та підготовка експертного висновку на відповідність його оформлення та реєстрації вимогам закону, Регламенту та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів, підготовленого за дорученням Верховної Ради, Голови Верховної Ради України, за зверненням головного комітету, голови або першого заступника голови головного комітету чи з власної ініціативи комітетом, до предмета відання якого належать питання регламенту 	комітет, до предмета відання якого належать питання регламенту	у 21-денний строк з дня отримання законопроекту, проекту іншого акта	ad hoc скорочення строків розгляду законопроектів у комітетах (частина третя статті 50 Регламенту)	частина четверта статті 93 Регламенту
19.	Розгляд законопроектів, проектів інших актів за зверненням головного комітету або з власної ініціативи іншими комітетами і направлення їх висновків до головного комітету 	інші комітети	у 21-денний строк з дня отримання законопроекту, проекту іншого акта	ad hoc скорочення строків розгляду законопроектів у комітетах (частина третя статті 50 Регламенту)	частина сьома статті 93 Регламенту

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
20.	Попередній розгляд законопроекту, проекту іншого акта й ухвалення висновку щодо доцільності включення його до порядку денного сесії Верховної Ради 	головний комітет	не пізніш як у тридцятиденний строк	ad hoc скорочення строків розгляду законопроектів у комітетах (частина третя статті 50 Регламенту)	частина третя статті 93 Регламенту
21.	Повернення законопроекту, проекту іншого акта суб'єкту права законодавчої ініціативи без його включення до порядку денного сесії та розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради за наявності передбачених Регламентом підстав за пропозицією головного комітету чи тимчасової спеціальної комісії або Погоджувальної ради і повідомлення про причину повернення 	Голова Верховної Ради України або відповідно до розподілу обов'язків Перший заступник Голови Верховної Ради України, заступник Голови Верховної Ради України	у 15-денний строк після отримання висновку головного комітету чи відповідної тимчасової спеціальної комісії		стаття 94 Регламенту
22.	Розгляд на пленарному засіданні питання законопроекту, якщо головний комітет у визначений Регламентом строк не ухвалив висновку щодо його включення до порядку денного сесії, та прийняття рішення про включення його до порядку денного сесії Верховної Ради або про надання	Верховна Рада	15-денний строк після звернення суб'єкта права законодавчої ініціативи		частина третя статті 96 Регламенту

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
	головному комітету додаткового часу для підготовки висновку щодо нього 				
23.	Відкликання законопроекту 	суб'єкт права законодавчої ініціативи	до включення законопроекту до порядку денного		частина перша статті 104, стаття 105 Регламенту
24.	Визнання законопроекту відхиленням 	Верховна Рада			стаття 107 Регламенту
25.	Зняття законопроекту з розгляду 	Верховна Рада			частини друга, третя, четверта статті 95 Регламенту
26.	Включення законопроекту до порядку денного сесії 	Верховна Рада	протягом 30 днів після ухвалення висновку головного комітету чи тимчасової спеціальної комісії, але не раніше ніж через два дні після надання такого висновку народним	за процедурним рішенням Верховної Ради для невідкладного розгляду може бути включено до порядку денного пленарного засідання (без додаткового включення до порядку денного сесії) законопроект, якщо він був підготовлений для	частини друга, четверта статті 96 Регламенту

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
			депутатам України	термінового розгляду на виконання відповідного доручення Верховної Ради	
I читання					
27.	Розгляд законопроекту при підготовці його до першого читання та ухвалення висновку, який має містити: 1) пропозицію про прийняття Верховною Радою щодо відповідного законопроекту (кожного з альтернативних законопроектів у разі їх внесення) одного з рішень, передбачених статтею 114 Регламенту, та обґрунтування такої пропозиції; 2) пропозицію щодо перенесення розгляду законопроекту (в разі необхідності) 	головний комітет	не пізніш як у тридцятиденний строк	ad hoc скорочення строків розгляду законопроектів у комітетах (частина третя статті 50 Регламенту)	частина третя статті 93, стаття 108, частина перша статті 111 Регламенту
28.	Надання народним депутатам України висновку, підготовленого головним комітетом до першого читання законопроекту, висновків відповідних комітетів та інших супровідних документів до нього 	головний комітет	не пізніш як за сім днів до дня розгляду законопроекту на пленарному засіданні Верховної Ради	ad hoc скорочення строків надання законопроектів народним депутатам (частина третя статті 50 Регламенту)	частина перша статті 112 Регламенту

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
29.	За наслідками розгляду законопроекту в першому читанні прийняття його за основу з дорученням головному комітету підготувати його до другого читання 	Верховна Рада			частина перша статті 114 Регламенту
30.	Остаточне прийняття законопроекту (крім проектів кодексів і законопроектів, які містять понад 100 статей, пунктів) відразу після першого читання, якщо законопроект визнано таким, що не потребує доопрацювання, та якщо не надійшло зауважень щодо його змісту від народних депутатів України, інших суб'єктів права законодавчої ініціативи, юридичного чи експертного підрозділів Апарату Верховної Ради 	Верховна Рада			частина друга статті 114, частина четверта статті 102 Регламенту
31.	За наслідками розгляду законопроекту в першому читанні повернення його суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання або направлення його до головного комітету для підготовки на повторне перше читання, визначивши при цьому	Верховна Рада		рішення про проведення повторних перших читань законопроектів Верховна Рада може приймати не більше двох разів (частина	частина перша статті 114 Регламенту

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
	основні положення, принципи, критерії, яким повинен відповідати доопрацьований законопроект чи його структурні частини 			третя статті 102 Регламенту)	
32.	За наслідками розгляду законопроекту в першому читанні прийняття рішення про опублікування його у визначеному Верховною Радою офіційному друкованому виданні для всенародного обговорення, доопрацювання його головним комітетом з урахуванням наслідків обговорення і подання на повторне перше читання 	Верховна Рада			частина перша статті 114 Регламенту
33.	За наслідками розгляду законопроекту в першому читанні прийняття рішення про відхилення законопроекту 	Верховна Рада			частина перша статті 114 Регламенту
34.	Внесення альтернативних законопроектів до повторного першого читання 	суб'єкт права законодавчої ініціативи	10-денний строк з дня направлення на повторне перше читання першого законопроекту	ad hoc продовження чи скорочення строків внесення альтернативних законопроектів. Не допускається скорочення зазначених строків	частина третя статті 100 Регламенту

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
				більш як наполовину (стаття 50, частина третя статті 101 Регламенту)	
35.	Внесення пропозиції до законопроекту до повторного першого читання	суб'єкт права законодавчої ініціативи	10-денний строк після дня попереднього першого читання	ad hoc продовження чи скорочення не більш як наполовину строків внесення пропозиції до законопроекту до повторного першого читання. Скорочення строку не допускається при розгляді проекту кодексу чи іншого законопроекту, кількість статей, пунктів якого понад 100 (частина друга статті 109 Регламенту)	частина перша статті 109 Регламенту
36.	Подання законопроекту у новій редакції на повторне перше читання	головний комітет, суб'єкт права законодавчої ініціативи	не пізніше 30 днів після дня його попереднього розгляду	строки подання на повторне перше читання законопроекту, щодо якого прийнято	частина перша статті 115 Регламенту

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
				рішення про всенародне обговорення, визначаються окремою постановою Верховної Ради (частина друга статті 115 Регламенту)	
II читання					
37.	Внесення пропозицій і поправок до законопроекту, який готується до другого читання 	суб'єкт права законодавчої ініціативи	14-денний строк після дня прийняття законопроекту за основу	ad hoc продовження чи скорочення не більш як наполовину строків подання пропозицій і поправок до законопроекту, який готується до другого читання. Скорочення не допускається при розгляді проекту кодексу чи іншого законопроекту, кількість статей, пунктів якого понад 100 (частина друга статті 116 Регламенту).	частина перша статті 116, стаття 89 Регламенту

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
38.	Проведення юридичної експертизи законопроекту при підготовці його до другого читання 	юридичний підрозділ Апарату Верховної Ради			частина друга статті 103, частина друга статті 117 Регламенту
39.	Проведення редакційного опрацювання законопроекту при підготовці його до другого читання 	редакційний підрозділ Апарату Верховної Ради			частина друга статті 103, частина друга статті 117 Регламенту
40.	Підготовка законопроекту головним комітетом до другого читання 	Головний комітет			частина перша статті 117 Регламенту, стаття 118 Регламенту
41.	Надання за зверненням головного комітету висновку комітету, до предмета відання якого належать питання конституційного права, про те, що пропозиція, внесена у встановленому порядку до другого читання, суперечить вимогам Конституції України 	комітет, до предмета відання якого належать питання конституційного права	у 14-денний строк з дня отримання звернення		частина четверта статті 118 Регламенту
42.	Надання народним депутатам України законопроекту, підготовленого до другого чи повторного другого читання,	головний комітет, Апарат Верховної Ради	не пізніш як за десять днів до дня розгляду	ad hoc скорочення строків надання законопроектів народним депутатам	частина перша статті 117 Регламенту

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
	висновку головного комітету та інших супровідних документів до нього 			України (частина третя статті 50 Регламенту)	
43.	За дорученням Верховної Ради усунення суперечностей та внесення редакційних уточнень до законопроекту з урахуванням поправок, внесених безпосередньо на пленарному засіданні Верховної Ради під час розгляду законопроекту 	головний комітет чи утворена Верховною Радою редакційна група			стаття 122 Регламенту
44.	Прийняття законопроекту в другому читанні та доручення головному комітету підготувати його до третього читання 	Верховна Рада			частина перша статті 123 Регламенту
45.	Прийняття законопроекту в другому читанні та в цілому 	Верховна Рада			частина перша статті 123 Регламенту
46.	Прийняття законопроекту в другому читанні, за винятком окремих розділів, глав, статей, частин статей, та направлення їх головному комітету на доопрацювання з наступним поданням законопроекту на повторне друге читання 	Верховна Рада			частина перша статті 123 Регламенту

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
47.	Прийняття рішення про повернення законопроекту головному комітету на доопрацювання з наступним поданням на повторне друге читання 	Верховна Рада		рішення про проведення повторних других читань законопроектів Верховна Рада може приймати не більше двох разів (частина третя статті 102 Регламенту)	частина перша статті 123 Регламенту
48.	Відхилення законопроекту 	Верховна Рада			частина перша статті 123 Регламенту
49.	Внесення пропозицій і поправок до повторного другого читання законопроекту 	суб'єкт права законодавчої ініціативи	10-денний строк після дня попереднього другого читання	ad hoc продовження чи скорочення не більш як наполовину строків подання пропозицій і поправок до законопроекту, який готується до повторного другого читання. Скорочення не допускається при розгляді проекту кодексу чи іншого законопроекту,	частина перша статті 116 Регламенту

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
				кількість статей, пунктів якого понад 100 (частина друга статті 116 Регламенту).	
50.	Підготовка законопроекту головним комітетом до повторного другого читання 	головний комітет			частина перша статті 124 Регламенту
III читання					
51.	Внесення поправок до законопроекту, який готується до третього читання 	суб'єкт права законодавчої ініціативи	5-денний строк після дня попереднього читання	ad hoc скорочення строків внесення поправок до законопроекту, який готується до третього читання (частина третя статті 50 Регламенту)	частина перша статті 125 Регламенту
52.	Проведення юридичної експертизи законопроекту при підготовці його до третього читання 	юридичний підрозділ Апарату Верховної Ради			частина друга статті 103 Регламенту
53.	Проведення редакційного опрацювання законопроекту при підготовці його до третього читання 	редакційний підрозділ Апарату Верховної Ради			частина друга статті 103 Регламенту
54.	Підготовка головним комітетом законопроекту до третього читання 	головний комітет			частина друга статті 125 Регламенту

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
55.	Надання народним депутатам України законопроекту, підготовленого до третього читання, разом із висновками головного комітету та іншими супровідними документами 	головний комітет	не пізніш як за п'ять днів до дня розгляду	ad hoc скорочення строків надання законопроектів народним депутатам України (частина третя статті 50 Регламенту)	частина перша статті 126, стаття 127 Регламенту
56.	Прийняття закону в цілому і направлення його на підпис Президенту України 	Верховна Рада			частина перша статті 129 Регламенту
57.	Перенесення голосування щодо законопроекту в цілому у зв'язку із прийняттям рішення про перенесення розгляду законопроекту або до подання Кабінетом Міністрів України проектів актів, прийняття яких передбачено в законопроекті, що розглядається 	Верховна Рада			частина перша статті 129 Регламенту
58.	Схвалення тексту законопроекту в цілому і винесення його на всеукраїнський референдум 	Верховна Рада			частина перша статті 129 Регламенту
59.	Відхилення законопроекту 	Верховна Рада			частина перша статті 129 Регламенту

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
Підписання і повторний розгляд					
60.	Візування керівником секретаріату головного комітету та підписання головою комітету оригіналу прийнятого Верховною Радою закону в електронній формі 	головний комітет	не пізніш як у десятиденний строк з дня його прийняття		частина перша статті 130 Регламенту
61.	Підготовка висновку остаточної юридичної експертизи 	юридичний підрозділ Апарату Верховної Ради			частина перша статті 130 Регламенту
62.	Остаточне редакційне опрацювання (остаточна лінгвістична експертиза) 	структурний підрозділ з документального забезпечення Апарату Верховної Ради			частина друга статті 103 Регламенту
63.	Подання оригіналу прийнятого Верховною Радою закону на підпис Голові Верховної Ради України разом з копією висновку остаточної юридичної експертизи у паперовій формі 	підрозділ Апарату Верховної Ради, на який покладено функцію з оформлення на підпис Голові Верховної Ради України прийнятих Верховною Радою актів			частина перша статті 130 Регламенту

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
64.	Звернення із заявою до Голови Верховної Ради України з обґрунтованою пропозицією про внесення уточнень до прийнятого закону 	народний депутат України	дводенний строк з дня подання закону на підпис Голові Верховної Ради України		частина третя статті 130, стаття 48 Регламенту
65.	Внесення на розгляд Верховної Ради пропозиції щодо усунення неточностей або явних неузгодженостей між положеннями поданого на підпис тексту закону 	Голова Верховної Ради України			частина перша статті 131 Регламенту
66.	Розгляд питання щодо усунення неузгодженостей чи редакційних неточностей у прийнятому законі 	Верховна Рада			частина друга статті 131 Регламенту
67.	Підготовка і подання на підпис уточненого тексту закону, у разі прийняття Верховною Радою хоча б однієї з пропозицій щодо усунення у поданому на підпис тексті закону редакційних неточностей чи неузгодженостей, внесених Головою Верховної Ради України 	головний комітет, юридичний та редакційний підрозділи Апарату Верховної Ради	протягом трьох днів		частина восьма статті 131 Регламенту
68.	Підписання закону 	Голова Верховної Ради України	не раніше двох і не пізніше п'яти днів з дня		частина друга статті 130 Регламенту

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
			подання закону на підпис		
69.	Направлення Президентіві України підписаного закону Головою Верховної Ради України 	Голова Верховної Ради України	невідкладно		частина перша статті 94 Конституції України, частина четверта статті 130 Регламенту
70.	Підписання закону та його офіційне оприлюднення 	Президент України	протягом п'ятнадцяти днів після отримання закону		частина друга статті 94 Конституції України
71.	Повернення закону зі вмотивованими і сформульованими пропозиціями до Верховної Ради України для повторного розгляду 	Президент України	протягом п'ятнадцяти днів після отримання закону		частина друга статті 94 Конституції України
72.	Розгляд комітетами з власної ініціативи або за зверненням головного комітету пропозицій Президента України 	інші комітети	10-денний строк		частина друга статті 133 Регламенту
73.	Підготовка висновків за результатами експертизи пропозицій Президента України за направленням Голови Верховної Ради України, а в разі його відсутності – Першого заступника Голови Верховної Ради	структурні підрозділи Апарату Верховної Ради			частина шоста статті 133 Регламенту

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
	України або заступника Голови Верховної Ради України 				
74.	Розгляд пропозицій Президента України до поверненого ним закону та підготовка закону, поверненого Президентом України до Верховної Ради, для повторного розгляду 	головний комітет			частина друга статті 132, частина перша статті 133 Регламенту
75.	Надання народним депутатам України пропозицій Президента України разом з висновком головного комітету, порівняльною таблицею та іншими супровідними документами 	головний комітет	не пізніш як за три дні до розгляду питання на пленарному засіданні Верховної Ради		частина сьома статті 133 Регламенту
76.	Розгляд позачергово на пленарному засіданні Верховної Ради закону, поверненого Президентом України до Верховної Ради для повторного розгляду та голосування пропозицій Президента України до поверненого ним закону 	Верховна Рада	не пізніш як через 30 днів після повернення закону з пропозиціями Президента України		частина друга статті 132, стаття 135 Регламенту
77.	Доопрацювання за рішенням Верховної Ради не прийнятого після повторного розгляду закону та повторне внесення його на розгляд Верховної Ради 	головний комітет	30-денний строк після дня розгляду Верховною Радою цього закону		частина восьма статті 135 Регламенту

№	Дія/рішення	Суб'єкт	Строк		Норма права
			Загальний	ad hoc	
78.	Наступний повторний розгляд закону на пленарному засіданні Верховної Ради після доопрацювання в головному комітеті 	Верховна Рада			частина дев'ята статті 135 Регламенту
79.	Оформлення прийнятого після повторного розгляду закону із пропозиціями Президента України 	головний комітет			стаття 136 Регламенту
80.	Підписання і направлення закону, прийнятого після повторного розгляду, на підпис Президенту України 	Голова Верховної Ради України	невідкладно		частина четверта статті 94 Конституції України, стаття 136 Регламенту
81.	Підписання Президентом України закону та його офіційне оприлюднення 	Президент України	протягом десяти днів		частина четверта статті 94 Конституції України
82.	Офіційне оприлюднення закону і його опублікування за підписом Голови Верховної Ради України, у разі якщо Президент України не підписав закон, прийнятий під час повторного розгляду Верховною Радою України не менш як двома третинами від її конституційного складу 	Голова Верховної Ради України	невідкладно		частина четверта статті 94 Конституції України

Таблиця 2

СТРОКИ ЗАКОНОДАВЧОЇ ПРОЦЕДУРИ

Стадії	Етапи/Дії		Загальні строки		Ad hoc		Додаткові строки
			Етап	Дія	Етап	Дія	
Реєстрація	Реєстрація законопроекту		1				Наступного робочого дня
Попередній розгляд	Направлення законопроекту головному комітету, комітетам з питань бюджету, боротьби з корупцією та в комітет, до предмета відання якого належить оцінка відповідності законопроектів міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції		5				
	Попередній розгляд законопроекту головним комітетом	Направлення законопроекту до КМУ	30	3	15		- Верховна Рада в 15-денний строк після звернення суб'єкта права законодавчої ініціативи може прийняти рішення про включення законопроекту до порядку денного сесії або про надання головному комітету додаткового часу для підготовки висновку - За процедурним рішенням Верховної Ради для невідкладного розгляду законопроект може бути включено до порядку денного пленарного засідання (без включення до порядку денного сесії)
		Внесення альтернативного законопроекту		14		7	
		Експертиза законопроекту		14			
		Подання висновків інших комітетів		21		11	
	Включення законопроекту до порядку денного сесії	Надання висновку головному комітету народним депутатам України	30	2		1	

Стадії	Етапи/Дії		Загальні строки		Ad hoc		Додаткові строки
			Етап	Дія	Етап	Дія	
Перше читання	Підготовка законопроекту головним комітетом до першого читання		30		15		Підготовка законопроекту на повторне перше читання (30 днів, але не більше двох разів): - внесення альтернативних законопроектів до повторного першого читання (10 днів/5 днів) - внесення пропозиції до законопроекту до повторного першого читання (10 днів/5 днів)
	Надання народним депутатам України висновку, підготовленого головним комітетом до першого читання законопроекту		7		4		
Друге читання	Підготовка законопроекту головним комітетом до другого читання	Внесення пропозицій і поправок до законопроекту	від 14	14	від 7	7	Підготовка законопроекту на повторне друге читання (не більше двох разів): - внесення пропозицій і поправок до повторного другого читання (10 днів/5 днів)
		Юридична експертиза					
		Редакційне опрацювання					
	Надання народним депутатам України законопроекту, підготовленого до другого читання		10		5		
Третє читання	Підготовка законопроекту головним комітетом до третього читання	Внесення поправок до законопроекту	від 5	5	від 3	3	
		Проведення юридичної експертизи					
		Проведення редакційного опрацювання					
	Надання народним депутатам України законопроекту, підготовленого до третього читання		5		3		

Стадії	Етапи/Дії		Загальні строки		Ad hoc		Додаткові строки
			Етап	Дія	Етап	Дія	
Підписання	Візування керівником секретаріату головного комітету та підписання головою комітету оригіналу прийнятого Верховною Радою закону в електронній формі		10				- Внесення проекту постанови про скасування рішення про прийняття закону в цілому (2 дні) - Розгляд Верховною Радою питання щодо усунення неузгодженостей чи редакційних неточностей у прийнятому законі
	Підготовка висновку остаточної юридичної експертизи						
	Остаточне редакційне опрацювання (остаточна лінгвістична експертиза)						
	Підписання Головою Верховної Ради України закону		від 2 до 5				
	Направлення Президентіві України підписаного закону Головою Верховної Ради України		невід-кладно				
	Підписання Президентом України закону та його офіційне оприлюднення		15				
Повторний розгляд	Розгляд позачергово на пленарному засіданні Верховної Ради закону, поверненого Президентом України до Верховної Ради для повторного розгляду	Розгляд комітетами пропозицій Президента України	30			- Направлення за рішенням Верховної Ради не прийнятого після повторного розгляду закону на доопрацювання до головного комітету, який не пізніш як у 30-денний строк зобов'язаний повторно внести його на розгляд Верховної Ради	
		Підготовка закону, поверненого Президентом України до Верховної Ради для повторного розгляду					
	Підписання і направлення закону, прийнятого після повторного розгляду, на підпис Президенту України		невід-кладно				
	Підписання Президентом України закону та його офіційне оприлюднення		10				

***Дослідницька служба
Верховної Ради України***

** Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*